

Inatsisartut aalajangiiffigisassatut siunnersuut, Naalakkersuisut peqquneqassasut neqeroruteqartarnermut inatsimmut allannguutissanik siunnersuuteqarnissaannik, sanaartornermi suliallit nunatta pissarititaanik atuinissamik kissaateqartut tapersorsorneqarnissaat siunertaralugu.

(Inatsisartuni ilaasortat: Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit aammalu Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq)

Akissuteqaat

(Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq)

Siunnersuummut matumunnga kajumilersitsisussat takujuminarput: ilaatigut aningaasat ikinerusut nunatsinnit annissorneqalissapput, ilaatigullu qisunnik (tikisinneqartartunik) atuineq annertoq sanaartornermi atortunik, nunatsinni aatsitassanit piiarneqartunit atortussianik atasinnaanerusunik aserfallatsaaliortariaqanngitsunillu taarserneqarpata aserfallatsaaliuinnermut aningaasat atorneqartartut ikinnerulissapput.

Tamakkununnga tunngatillugu Naalakkersuisut siunnersuuteqartunut isumaqataalluinnarput.

Ukiarmi ataatsimiinnermi apeqquteqaatit aallaavigalugit oqallinnerit ilaanni oqaatigineqartut, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik atortut nunatsinni suliaasut betoninut akulerussuuneqartut qalliuutillu aserfallatsaaliortariaqanngitsut atorlugit ineriartortitsinermik aallartitsivoq. Tamatumani nunatsinni namminneerluta isumalluutitta sanaartornermi atorneqarnerinik annertusititsinissap aqqutissiuunneqarnissaa – taamaalillunilu sanaartornermi nioqqutissanik tikisitanik pisariaqartitsinerup annikillisarneqarnissaa – kiisalu sanaartornermi pitsaassutsip qaffasinnerulernissaa siunertarineqarpoq.

Siunnersuuteqartut inatsisitigut suliniuteqartoqarnissaa kissaatigineqarpoq, aammalu ”Nunatta pissarititaanik sanaartornermut atortussiat nunatsinni atorluarneqarnissaat anguniarlugu Nunatsinni suliariumannittussarsiuussisarnermut inatsisit kiisalu sanaartornermi maleruaqqusat, nunatsinni atortussiat sanaartornermi salliutinneqarnissaannik piumasaqaatitalerlugit naleqqussarneqassasut” siunnerfigineqarluni.

Tamatumunnga tunngatillugu Naalakkersuisunit oqaatigineqassaaq, neqeroruteqartarnermut inatsit – maanna sanaartornermi neqeroruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi, 2. december 2009-meersumi allassimasoq – naatsumik oqaatigalugu neqeroruteqartut ataasiakkaat pitsaasumik unammillernissaannik qulakkeerinissamut, aammalu paasiuminasutsip inatsisitigullu isumannaassutsip annertusinissaannut tunngasuummat. Tassalu neqeroruteqartarnermut inatsimmi suliffeqarfiit sanaartornermi naapertuuttumik assigiimmillu perarfissaqarfiusumik peqataanissaannik qulakkeerinissaq siunertarineqarpoq.

Suliffeqarfiit nalinginnaasumik suliat, sanaartornerup ingerlanneqarnissaanut, atortunut amerlassutsinullu il.il. nassuiaatitaqartut tunngavigalugit neqeroruteqartarput. Neqeroruteqartut nalinginnaasumik sanaartugassani aalajangersimasuni atortussanik toqqaasarnermut sunniuteqarneq ajorput.

Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput, neqerooruteqartitsisarnermut inatsit nunatsinni sanaartornermut nioqqtissiornerup nukittorsarneqarnissaanut sakkussatut eqqortuunngitsaq.

Sanaartornermut malittarisassani atortussanut piumasagaatinut tunngatillugu taakkunani piumasagaatit minnerpaaffissaat pineqarmata Naalakkersuisunit oqaatigineqassaaq. Atortussat arlaatigut illup sanaanut ilaatinneqartussat atorsinnaassutsimut piumasagaatinut atuuttunut naammassinniffiusariaqarput. Tamanna tunisassiortut ilisimalluinnarpaat, taamaanngippammi tunisassiat pisiariumaneqarnaviannngillat. Piumasagaatini – maleruagassani aalajangersakkat allat peqatigalugit – illup atorsinnaassusia, nammassinnaassutsimut ikuallattoornissamullu isumannaassusissaq, atasinnaassuseq atuisullu peqqissusaat eqqarsaatigalugit pissutsit naam-maginaruunissaat siunertarineqarpoq.

Kalaallit sanaartornermut nioqqtissaataannut ”pitsaasut allassimaffiannik” taasamik - iluaqutissanik ajoqutissanillu ilaatitsiviusumik – allattuiffiliornissaq kissaatigineqassappat. Taanna sanaartornermut inatsisinik allannguini pisinnaavoq.

Saqqummiussinermi matumani paasineqarsinnaasutut, siunnersuut maannatut iluseqartillugu Naalakkersuisut tapersersuillutik oqaaseqarsinnaanngillat. Taamaattorli sanaartornermi nunatta pissarititaanik atuneq siuarsarsinnaajumallugu immikkut inatsisiliortoqarsinnaaneranut periarfissat misissorneqarnissaat Naalakkersuisut sulissutiginiarpaat. Nalaakkersuisut UKA 2017-imi siunnersuumik saqqummiisinnaanissaartik anguniarpaat

Siunnersuut itigartinneqassasoq Naalakkersuisut Inatsisartunut inassutigaat.